

ACOD-ONDERWIJS ONDERAFDELING GEPENSIONEERDEN

Tel.: 09/269.93.40

Fax: 09/269.93.44

Secretariaat: Bagattenstraat 158 - 9000 Gent

Mededelingenblad CONTACT

Jaargang 38 nr.9 december 2011

Genoteerd:

De echte sanering moet nog beginnen.

Dat Elio Di Rupo in het weekend van 11 tot 13 november 2011, 11 miljard euro moest weten te besparen is genoegzaam bekend, rest evenwel de vraag waar de partijen rond de tafel -of een noodregering, of de uittredende regering Y. Leterme, of een regering met de PS en/of de SP.a in de oppositie- ze zullen zoeken.

1. Een wetenschappelijke benadering.

Prof. Freddy Heylen (Economie, UGent) onderzocht veertig Europese saneringsoperaties vanaf de jaren tachtig en dat levert een somber resultaat op. Ik bespaar de lezer en mijzelf een reeks wiskundige formules en grafieken en beperk mij tot volgende conclusies:

"In de helft van de gevallen eindigde men met een hogere schuld dan voordien. Slechts twee tot drie van de veertig operaties waren in een periode van zwakke groei succesvol. De rest trappelde ter plaatse. Neem bijvoorbeeld België in de periode-Martens tussen 1982 en 1987. Aan het einde van de periode lag de schuld hoger dan in het begin. Linkse regeringen blijken wel vaker te slagen dan rechtse. Ja, vooral in de Scandinavische landen. Wij vermoeden dat de socialisten de overheidsinvesteringen beter bewaren."

Alles hangt af van de manier waarop je bespaart én van de context.

-1-Snijdt je in de uitgaven (overheidsdiensten, soc.zekerheid, werkloosheid, pensioenen, ziekteverz. enz.), -2- of drijf je de ontvangsten op (alle directe en indirecte belastingen, BTW, enz.) of verminder je de "fiscale cadeaus" aan de grote bedrijven en grote vermogens, in totaal ten bedrage van 11 miljard euro ?

-3- Een bijkomende cruciale factor voor een evenwicht is de economische groei.

Als die er niet is, is het zeer moeilijk om de schuld af te bouwen." (indien men de uitgaven niet wil verminderen en/of de inkomsten verhogen)

We verwijzen naar punt 2 ter verduidelijking

2. Productie van goederen en diensten moeten evenwichtig gecoördineerd worden.

2.A) De wereld is een gesloten kringloop. Prof. Koen Schoors (Economie UGent) verwoordt volgende synthese: *"Economie wordt erg eenvoudig wanneer je ze tot de essentie herleidt. De export is per definitie gelijk aan de import, net zoals de verkopen altijd gelijk zijn aan de aankopen, en de productie gelijk is aan het inkomen en de besparingen om te*

kunnen investeren. Dit alles dient om het gehele proces te behouden en eventueel te verbeteren. Dat eenvoudig inzicht helpt heel wat idiote ideeën de wereld uit.

- *Bijvoorbeeld het idee dat ieder land een voorbeeld moet nemen aan de groei van de exportgeleide economieën (met als doel een overschot op de handelsbalans dat zich vertaalt in een economische groei) zoals Duitsland en China.*

Dat is natuurlijk nonsens.

Wie zal dan al die producten kopen? De marsmannetjes?

Export-import is gewoon een verkoop die een landsgrens overschrijdt, waarbij de wederzijdse welvaart verhoogt, zoniet zou één van de partijen de transactie simpelweg weigeren. Duitsland en China weigeren die verkoop niet, ... op kosten evenwel van hun gevoerd loonbeleid, zie verder...)

- *Of bijvoorbeeld het idee dat het voor elk land een goede zaak is dat de lonen dalen. Als overal de lonen dalen, wie zal dan de extra producten kopen die de bedrijven dankzij die goedkope lonen denken te kunnen maken? De huidige crisis is dus het gevolg van een coördinatieprobleem."*

Het coördinatieprobleem waarover Prof. Schoors het heeft, bepaalt de omvang van de hervormings- en saneringsoefeningen waar formateur Elio Di Rupo en de regeringsonderhandelaars en/of "anderen" zullen mee worstelen.

Ter verduidelijking: een eenvoudige rekenoefening.

(toestand 31 mei 2010)

<u>Overheidsuitgaven</u>	<u>Overheidontvangsten</u>	<u>Jaarlijkse rentelast op staatsschuld</u>	<u>Tekort Belgische staat</u>
-184,569 miljard €	+165,788 miljard €	-12,870 miljard € (totale staatsschuld: 333,292 miljard €) (BNP: 342,244 miljard €)	-31,651 miljard, waarvan 12 miljard in 2012 te realiseren

Drie knelpunten:

-1- de overheidsuitgaven liggen hoger dan

-2- de overheidontvangsten.

-3- de overheidsschuld plus de jaarlijkse rentelast daarop. Noodzaak aan **economische groei** (een overschot om de put te vullen) indien men de overheidontvangsten niet wil opdrijven en/of overheidsuitgaven wil verminderen.

Op een uitstaande staatsschuld weegt een jaarlijkse rentelast. Vandaag stijgt de rentelast ingevolge een gebrek aan vertrouwen: de kapitaalverstrekken vrezen dat de schuld al dan niet of niet tijdig wordt terugbetaald. Speculanten daarentegen rekenen erop dat de rente en kapitaal over langere termijn terugbetaald worden, aan een daarenboven hogere intrestvoet. In de loop van decennia heeft België een schuldenberg opgebouwd ingevolge opeenvolgende begrotingstekorten die stilaan het BNP (bruto binnenlands product, of het geheel van goederen en diensten die een land op een jaar presteert) overtreft.

Staatsschuld: 333,292 miljard €, BNP: 342,244 miljard €, (toestand op 31 mei 2010). In de economie geldt een regel dat de staatsschuld op de economische groei begint te wegen als die schuld 70 procent bedraagt van het BNP. We zitten in België er 93,721 miljard boven de 70 %. ($(342,244 \times 70/100) - 333,292 = -93,721$)

Uit vrees voor belastingsverhogingen evenwel houdt de consument de vinger op de knip, waardoor de economische groei afneemt en eventueel stilvalt. Echter, om de rentelast te

verminderen moeten de schulden afnemen. Een blijvende economische groei (een overschot op de handelsbalans bvb.) is jaar na jaar noodzakelijk om de jaarlijkse rentelast plus de staatsschuld te doen afnemen, zoniet moet men de inkomsten opdrijven en/of de uitgaven beperken.

2.B) De productie van goederen en diensten moeten opnieuw onze welvaart bepalen.

Prof. Koen Schoors, economie, UGent: *"We hebben de productiecapaciteit, de technologie en de beschikbare arbeid om meer te produceren dan we nu doen en dan we voor eigen behoefte nodig hebben en dat genereert het inkomen dat we nodig hebben om ook daadwerkelijk andere producten aan te kopen die we zelf niet produceren. "* (zonder daarom te evolueren naar een zuivere export-economie zoals Duitsland en China bvb.)

Waarom doen we dat niet ? Omdat in onze markteconomie de coördinatie van de productiebeslissingen gestuurd worden door de eisen van een economisch en financieel (kapitalistisch) systeem: enkel winst maken. De huidige crisis is dus een coördinatieprobleem !

"Hopelijk kunnen we het bestaande systeem eerst stabiliseren en dan bijsturen. Dan komt alles vanzelf in orde en wordt het weer gewoon de productie van goederen en diensten die onze welvaart bepalen. Het is gebeurd in Noorwegen, Zweden en Finland in het begin van de jaren negentig, ongeveer omwille van dezelfde redenen als nu. En ze hebben toen geleden, maar zij zijn er prima bovenop gekomen en daarom hebben ze nu nauwelijks bankproblemen. " We moeten een evenwicht vinden tussen markt en staat, tussen individualisme en gemeenschap, tussen middelen en doelstelling, tussen arbeid en kapitaal, **tussen politiek links en rechts**. Het coördinatieprobleem dat zich heeft opgestapeld in het verleden tot op vandaag, wordt nog het best vertaald door het feit dat het grootste deel van het wereldvermogen zich bevindt in Noord-Amerika en Europa: **35 % van de rijkdom op aarde is in handen van slechts 1 % van de bevolking.**" ... en voor een socialist moet zo'n spreiding drastisch verkleinen.

3. Het Duitse mirakel, welk mirakel ?

Italië stevent recht op een crash af. De rente die het land moet betalen op zijn schulden is gestegen tot boven de **7,4 procent** en dat is de kritische grens waarop eerder ook Portugal, Ierland en Griekenland door Europa van de ondergang moesten gered worden. Frankrijk betaalt **3,2 procent** en ons land betaalt momenteel **4,37 procent** (rentevoeten op 10 november '11). Het verschil met de Duitse rente waar 1,7 procent geldt, is enorm ! Dit wordt verklaard door het feit dat de banken en de beleggers ervan uitgaan gaan dat Duitsland in tegenstelling tot de anderen zeker zijn schulden afbetaalt (exportgerichte economie met een overschot op de handelsbalans...). Duitsland als locomotief, Duitsland gidsland, Duitsland op weg naar volledige tewerkstelling... Het zijn maar enkele van de kwalificaties die momenteel kwistig in het rond gestrooid worden. Zelfs sommige academici zijn onder de indruk en pleiten voor een Duitse aanpak in België. Duitsland moet zowat het enige land zijn waar de werkloosheidsgraad in 2010 lager is dan in 2007. Aan de basis van deze evolutie ligt het beleid van arbeidsmarkthervorming dat sinds 2003 door voormalig kanselier Schröder op de sporen werd gezet, en dat verder vorm gegeven werd door werkgevers en vakbonden. Werkloosheidsuitkeringen werden beperkt in de tijd. De arbeidsmarkt werd flexibeler inzake organisatie van de werktijd, loonvorming, aanwerving en ontslag. De verstrenging van het systeem van werkloosheidsuitkeringen sinds 2004 is daarenboven niet gepaard gegaan met een uitbreiding van de actieve begeleiding en vorming van werklozen. Vakbonden aanvaardden loonmatiging met het oog op behoud van werkgelegenheid en versterking van de

concurrentiekracht. Dit laatste ligt mede aan de basis van de opvallend sterke groei van de Duitse economie in 2010.

"Inzake economische groei presteerde Duitsland in 2010 opvallend sterk: lage werkloosheid, concurrentiekracht, economische groei in 2010. Maar superlatieven houdt men beter op zak, want de structurele (blijvende) basis van het Duitse succes is voorsnóg behoorlijk broos. Werkloosheidsstatistieken vertellen hoogstens een deel van de waarheid over de arbeidsmarkt." Aan de basis van het Duitse "succes" op de arbeidsmarkt ligt een beleid van uitgesproken loonmatiging en flexibilisering, evenwel ...met een daling van de koopkracht. Werkbaar werk is verder af dan ooit. Vele Europeanen, vooral Duitsers, werken voor 6,- € bruto per uur, waardoor ze soms een job moeten bijnemen om rond te komen. Aan het Duitse model hangt bovendien een zwaar prijskaartje: sociale dumping van de werkende klasse. **20 % van de Duitse werknemers verdient minder dan 10,-€ bruto en 1,15 miljoen werknemers verdienen minder dan 5 € bruto per uur.** "Minijobs" van 400,-€ per maand zijn volkomen wettelijk. Een werknemer die in een kapperszaak werkt voor 2,5 € bruto per uur is in Duitsland de normaalste zaak van de wereld. Men noemt ze de "working poor" van vandaag naar Amerikaans model. In andere landen daarentegen, bijv. in Scandinavië, zien we gelijkaardige evoluties in het arbeidsvolume als Duitsland, echter met een behoud tot verhoging van de koopkracht. Daarenboven ligt het niveau van de werkgelegenheid in uren in de Scandinavische landen ruim 10% hoger dan in Duitsland. Een belangrijk onderdeel van de verklaring voor deze verschillen is dat de Scandinavische landen veel meer inzetten op de vorming van **vast en menselijk kapitaal en op onderzoek en ontwikkeling.** Duitsland scoort daarentegen inzake investeringen in vast en menselijk kapitaal internationaal laag.

4. A) In de economie is zelden iets wit of zwart.

"We sluiten niet uit dat forse loonmatiging en arbeidsmarktflexibilisering op termijn bijdragen tot innovatie en productiviteitsverhogende investeringen. Maar op basis van de huidige wetenschappelijke literatuur is die hypothese onmogelijk hard te maken. Naast bovenstaande overwegingen blijft bovendien de vraag of het Duitse model succesvol kan blijven als andere landen het kopiëren. Het antwoord hier is allicht neen. Concurrentiekracht via loonmatiging blijft een in de eerste plaats relatief gegeven. Hoe sterk men de lonen ook matigt, als andere landen ze parallel matigen (voor gegeven arbeidsproductiviteit) staat men qua concurrentiekracht nog altijd nergens. Ondertussen weegt een loonmatigingsbeleid, waarbij de loongroei trendmatig beneden de groei van de arbeidsproductiviteit gehouden wordt, wél op de binnenlandse vraag... waardoor de nood aan export noodzakelijkerwijze nog meer groeit, en zo ook opnieuw de nood aan loonmatiging... Vanuit ruimer perspectief is dit spel onhoudbaar. Europa heeft dringend een beleid nodig t.a.v. verantwoorde en algemene loonvorming."

Om dit te realiseren, heeft Europa naast een economische en monetaire unie, nood aan een politieke unie, waarbij alle eurolanden een verantwoorde en gemeenschappelijke loonvormingspolitiek voeren, wil men een Europa creëren waarin het leven niet enkel voor het kapitaal is weggelegd ten nadele van zij die hun brood verdienen met arbeid.

B) De Verenigde staten van Europa (als politieke unie) liggen nog veraf. Niet enkel Europa lijdt onder een failliet van het kapitalistisch systeem. Hetzelfde geldt voor de Verenigde staten van Amerika. Het nieuwe continent zelfs met een eerste zwarte president, B. Obama, en alle tegenkanting die hij vanwege van de republikeinen en zelfs

van sommige democraten mag ervaren, geeft wél blijk van een politieke unie, ondanks de enorme economische en financiële divergenties tussen de republikeinen en de democraten. De staat California van gouverneur Schwarzenegger is niet alleen virtueel maar wel degelijk formeel failliet. Maar heb je in Amerika reeds stemmen horen opgaan om die staat uit de dollarzone te stoten en aldus een sterretje op hun vlag weg te vegen? Geen woord daarover, noch in het Congres, noch in de Senaat ! Wanneer leert Europa zijn lesje ?

Potentieel genoeg nochtans: het EU - bruto binnenlands product (BBP) - output van goederen en diensten - is inmiddels groter dan die van de VS en bedraagt: BBP € 12.268.387 miljoen (in 2010).

Ter vergelijking :Het BBP van de Verenigde Staten van Amerika bedraagt in US \$: 14.660.000 miljoen (in 2010)

Omgerekend aan een wisselkoerskoers van 1,3484 (17 november 2011) vertegenwoordigt dit: in € 10.872.144 miljoen (in 2010)

Met slechts 7% van de wereldbevolking, is de EU - handel met de rest van de wereld goed voor ongeveer 20% van de wereldwijde export en import. De EU is 's werelds grootste exporteur en de op een na grootste importeur. **Maar we zijn niet in staat een politieke unie tot stand te brengen.**

C) We zitten in de puree en er moet een uitweg gevonden worden. De weg zal moeilijk zijn, maar slechts twee principes doen er echt toe. Om het coördinatieprobleem op te lossen en te komen tot een evenwicht, waarbij productie van goederen en arbeid opnieuw onze welvaart dienen, moeten:

- **de onvermijdelijk pijnlijke inspanningen evenwichtig en rechtvaardig gespreid worden**
- **én mogen ze de economie niet doodknippen.**

Als de economische groei stilvalt, dan zal de ploeg van Di Rupo zeer binnenkort een nog groter tekort moeten wegwerken. Iedere partij, zowel links als rechts, en/of de "anderen", hebben het recht om keihard te vechten voor haar essentiële thema's en doelstellingen, maar van elk strijdpunt een "heilig huisje" maken, -zoals A. De Croo en de VLD die 8 zetels van de 150 vertegenwoordigen op federaal vlak,- waarover zelfs niet nagedacht mag worden, zelfs niet naar objectief wetenschappelijke argumenten geluisterd te hebben, zou zeker onproductief zijn. Exceptionele tijden vragen vooral creativiteit en visie, geen domheid. Tenzij ik mij vergis, was het Colbert die ooit aan Louis XIV, "roi par le droit divin" vroeg waarom hij zijn arme onderdanen zo zwaar belastte. Le roi soleil antwoordde: "Maar, mijnheer Colbert, u weet toch wel dat in ons koninkrijk veel meer armen zijn dan rijken !" Het ware spijtig, mochten de rechtse partijen rond de onderhandelingstafel in ons land, alsook de rechtse Europese commissie en de rechtse fracties in het Europees parlement zich te sterk vereenzelvigen met Louis XIV... Ondanks zijn "grandeur", blijkt uit teksten dat Louis zelfs iets minder dan normaal begaafd was.

"Ondanks een duur sociaal beleid en meer werkgelegenheid, is de armoede en de ongelijkheid in België de afgelopen decennia alleen maar toegenomen, zo heeft Prof. Bea Cantillon al vaker gesignaleerd. Een vaststelling die eveneens geldt voor de rest van de Europese Unie, waar ruim 115 miljoen burgers (op 495 miljoen inw., hetzij 23 %) op of onder de armoedegrens leven. Met de budgettaire rigueur die de Europese Unie nu voorschrijft en met de gevolgen van de financiële crisis dreigt die toestand nog te verergeren. Om roekeloze banken overeind te houden, worden de Grieken nu al letterlijk, naar de bijstand gesaneerd. "

Laten we de Grieken niet opzadelen met "hun Verdrag van Versailles": een bevolking beroven van menswaardige toekomstperspectieven kan zeer gevaarlijk worden en strookt zeker niet met onze socialistische principes...alsook niet met de economisch wetenschappelijke analyses.

Freddy D'havé, secretaris ACOD onderwijs-gepensioneerden.

Bronnen:

www.feb.UGent.be/Soceco/Sherppa/members/freddy/documents

www.europa.eu/about-eu/facts-figures/economy/index_en.htm

DeMorgen dd. 31 mei 2010: extra bijlage, De cijferklok van België, door Sofie Mulders.

De Morgen dd. 6 september 2010: De cijferklok van België, door Sofie Mulders, eindredactie.

DeFinanciële Morgen dd. 11 september 2010: Als we Duitsland kopiëren, dreigt verarming, door Johan Corthouts.

Knack dd. 5 oktober 2011: Het trilemma van Di Rupo, door Van Cauwelaert.

DeMorgen dd. 7 november 2011: De Gedachte, Alleen de angst moeten we vrezen, door Koen Schroors.

DeMorgen dd. 8 november 2011: Nieuws, Di Rupo vindt helft van begrotingstekort.

DeGentenaar dd. 10 november 2011: De echte sanering moet nog beginnen, door fle.

Id. id. : De euro stevent af op crash, door Koen Baumers.

DeGentenaar, dd. 12 november 2011: Lezersbrieven, Tijd om de hakbijl boven te halen, door Gilbert Vangampelaere .

DeGentenaar, id. : Witte rook, door Liesbeth Van Impe.

DeMorgen, dd. id. : Bunga-bunga, zo gaat de euro onder, door P.Krugmann.

DeMorgen, dd. id. : DeGedachte, Lezersbrieven door Rudy Thomaes

DeZondag. id. : Gezocht, 1 miljard

Onze activiteiten

1. **Op vrijdag en zaterdag 9 en 10 december 2011 is er de jaarlijkse eindejaarsmarkt in de polyvalente zaal van het Tempelhof, St.-Margrietstraat 36 te Gent.**
De Vriendenkring WZC Domino verkoopt er kerstartikelen, kaartjes, snoep, planten, slaapkleedjes, ondergoed, kousen, juwelen, rokken, broeken, T-shirts, kaarsen ...
Iedereen is welkom tussen **10 en 17 u.** Je kan er ook genieten van de gezellige sfeer in de tearoom. Er staan pannenkoeken, soep, frietjes met 'huufvloakke' en sprankelende drankjes op de kaart. De opbrengst is ten voordele van de bewoners van het WZC Domino en de kindjes van het Bengelhof. **Iedereen welkom!**
2. **Op donderdagnamiddag, 15 december 2011 hebben we een gids geboekt om ons "de wereld van Georges Minne en Maurice Maeterlinck" grondiger te leren kennen.**
Er zijn 20 deelnemers mee. **Plaats:** Museum voor Schone Kunsten, Citadelpark, Gent
Afspraak: om 14u.15 - begin rondleiding 14u.30
Inschrijvingen zijn afgesloten

3. Op woensdagnamiddag, 21 december 2011 organiseert DOMINO een optreden van Jacques Raymond en Ingriani in de polyvalente zaal van het Tempelhof, St.-Margrietstraat 36 te Gent.
Deuren open om 13u.30, begin optreden: 14u.
Prijs: € 4 (taart en koffie inbegrepen)
Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook en betalen vóór 12 december 2011 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB
Toegangskaarten worden na betaling opgestuurd of zullen klaarliggen bij de ingang.
4. Op vrijdagnamiddag, 20 januari 2012 om 14u.30 houden we in de lokalen van het ACOD gebouw (waarschijnlijk 2de verdieping), Bagattenstraat 158 te Gent onze jaarlijkse algemene ledenvergadering gevolgd door een gezellige koffietafel.
Dagorde:
- activiteitenverslag 2011
- financieel verslag 2011
- activiteitenprogramma 2012
- verkiezing ontslagnemende bestuursleden:
Administratief punt art. 9 van het huishoudelijk reglement van S-Plus, zijnde: "Elk lid van het bestuur wordt verkozen voor een termijn van twee jaar. Na deze termijn is minimum de helft van het bestuur ontslagnemend en herverkiesbaar."
Dus zijn ontslagnemend en herverkiesbaar:
- Gilbert De Meyer, bestuurslid
 - Camiel Dejonge, bestuurslid
 - Francine van der Graaf, voorzitter
 - Marlene Vanhecke, penningmeester
- Kandidaten bestuursleden kunnen zich melden via de antwoordstrook ten laatste op 14 januari 2012.
Iedereen is welkom op de vergadering en de koffietafel, deelname gratis, maar inschrijven is wel nodig! Kan tot 14 januari 2012.
5. Op donderdag, 26 januari 2012 is er het jaarlijks Nieuwjaarsconcert van S-Plus in het Casino van Oostende.
Jimmy Frey wordt in de bloemetjes gezet. Nog meer muziek is er met Ann Van den Broeck en The Three Degrees, Generation Next brengt dans en show. Patrick Onzia en Dirk Van Vooren brengen een vleugje humor. Het Golden Memories Orchestra o.l.v. Lou Roman en de Golden Memories Singers zorgen voor de muzikale ondersteuning. De algemene presentatie wordt verzorgd door Luc Appermont.
Prijs:
Leden S-Plus: € 13 met eigen vervoer; € 25 inclusief busvervoer
Niet-leden S-Plus: € 25 met eigen vervoer maar met inclusief een lidkaart S-Plus 2012; € 37 inclusief busvervoer en een S-Pluslidkaart 2012.
Inschrijven kan misschien nog rechtstreeks via S-Plus: tel 09/333 57 76

Activiteiten in samenwerking met S-Plus:

S-Plus heeft voor 2012 haar organisatie van de activiteiten grondig aangepakt:

- Er wordt per kalenderjaar gewerkt

- Voor de inschrijvingen van de activiteiten zijn er nog 2 data: in **januari** en in **juni**
- **Alleen S-Plusleden kunnen nog mee!**
- Er is evenwel nog een bijkomende korting op de deelnemingsprijs voorzien voor het **S-Pluslid dat bovendien Bond Moysonlid is.**
- Het lidgeld van € 12 blijft gelijk voor 2012
- S-Plusleden krijgen in december een brochure 2012 per post thuis bezorgd

Concreet betekent dit voor ons:

- Wij bieden jullie de activiteiten aan voor **de eerste helft van 2012**
- Wij stellen een **inschrijvingsdatum** bij ons voor: voor de eerste helft van 2012 is dit **14 januari 2012:**
 - u schrijft in
 - wij melden dit telefonisch bij S-Plus op de datum die zij voorstellen (18 januari voor Gent-Eeklo; Dendermonde- Sint-Niklaas: 19 januari)
- de betaling moet bij ons binnen zijn 4 weken vóór de uitstap. U wordt er in de volgende Contactbladen aan herinnerd. (zie ook de annuleringsvoorwaarden hieronder)

Annulatievoorwaarden

- Bij annulatie tot en met 6 dagen voor vertrek wordt een administratieve kost van 10€/persoon aangerekend.
- Bij annulatie tussen 5 en 0 dagen voor vertrek dient de volledige deelnameprijs betaald te worden en wordt het gestorte geld niet terugbetaald.
- Tickets en kaarten voor concerten en voorstellingen worden los van bovenstaande annulatievoorwaarden niet terugbetaald.

De programma's van de activiteiten zijn onder voorbehoud. Door onvoorziene omstandigheden kunnen er altijd wijzigingen in het programma optreden.

S-Plus behoudt het recht om activiteiten te annuleren. In dat geval storten ze de betaalde sommen terug.

PROGRAMMA eerste helft van 2012:

1. Daguitstap Antwerpen op donderdag 16 februari 2012: van het Museum Aan de Stroom (MAS) naar het Roze Huis

- Om 9u30 drinken we koffie in het Duvels Genot in de buurt van het MAS. Daarna maken we samen met een gids een verticale stadswandeling langs de roltrappen van de MAS-boulevard. We krijgen een fantastisch zicht op de stad en de stroom. Onderweg bezoeken we de themazalen Wereldstad en Wereldhaven.
- 's Middags (soep, warm- en koud buffet à volonté) eten we opnieuw in het Duvels Genot (drank is niet inbegrepen).
- Daarna brengen we een bezoek aan Het Roze Huis (de Antwerpse holebi-organisatie) en spelen daar de holebi-bingo. Je leert er op een speelse manier bekende homo's, lesbiennes en biseksuelen kennen. Denk maar aan Yasmine, Felice of Marlon Brando. Daarna kan je luisteren naar de pakkende getuigenissen van enkele oudere holebi's.

Prijzen: bus, koffie in de voormiddag, lunch, gidsen en toegangsprijzen

S-Plusleden: € 48

S-Plusleden én tezelfdertijd Bond Moyson: € 45,5 (=sterprijs)

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook en betalen vóór 1 januari 2012 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

2. Daguitstap Lier op donderdag, 8 maart 2012: paardenmelk en Lierse Vlaaikens

- Om 10u verwelkomen Frans en Nadine ons op de paardenmelkerij 'Het Brabanderhof' met koffie en Lierse Vlaaikens. Daarna nemen ze ons mee op een rondleiding door de stallen en de melkverwerkingsruimte van het bedrijf, waar we het productieproces van verse paardenmelk tot melkpoeder volgen. In het cosmeticalab krijgen we een videofilm van het bedrijf te zien, gevolgd door een proeverij.
- 's Middags eten we in Hof van Aragon: soep, vol-au-vent met sla en frietjes, dame blanche en koffie of thee (1 consumptie inbegrepen).
- Daarna maken we een stadswandeling met gids. We sluiten af met een bezoek aan de tentoonstelling 'kant en parelwerk' in het Centrum voor Textiele Kunsten.
- Na de wandeling is er nog tijd om zelf een stukje van het stadscentrum te verkennen, wat te shoppen of te genieten van een drankje en een hapje in één van de talrijke horecazaken. Om 18u vertrekken we terug naar de afstapplaats(en).

Prijzen: incl. bus, koffie, Liers Vlaaiken, lunch, gidsen en toegangsprijzen

S-Plusleden: € 44,50

S-Plusleden én tezelfdertijd lid Bond Moyson: € 42

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 februari op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

3. Daguitstap op donderdag 12 april 2012: Doornik en Kortrijk

- Om 9u30 starten we deze daguitstap in Doornik met koffie. We maken een reis van de Gallo-Romeinen tot vandaag in het multimediaspektakel 'De gang van de tijd'. Daarna maken we een rit langs de belangrijkste historische bezienswaardigheden van de stad. Na de wandeling rijden we richting Kortrijk, waar we eten.
- Na het middagmaal maken we een stadswandeling met gids in Kortrijk.
- Er is daarna nog tijd om kort de stad te verkennen, te shoppen of te genieten van een drankje. Om 18u vertrekken we terug naar de afstapplaats(en).

Donderdag 19 april - regio Dendermonde-Sint-Niklaas

Prijzen: incl. bus, koffie in de voormiddag, lunch, gidsen en toegangsprijzen

S-Plusleden: € 44,50

S-Plusleden én tegelijkertijd leden Bond Moyson): € 42

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 maart 2012 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

4. Daguitstap Oudenaarde op donderdag 3 mei 2012: alpaca's en wandtapijten

- Om 8u30 ontvangt gids Etienne Fontaine ons op de Alpacaboerderij met koffie en twee koffiekoeken. Op zijn boerderij vernemen we alles over het kweken van alpaca's, familie van de lama. Daarna brengen we een kort bezoek aan de Geuzenhoek in Horebeke. Deze gemeenschap leeft als protestante eenheid al 450 jaar in Horebeke. Om 10u worden we verwacht bij brouwerij Roman voor een rondleiding met proeverij.
- Het middagmaal gebruiken we in Bistro Bizarre: soep, hoofdgerecht, dessert en koffie (drank is niet inbegrepen).
- Daarna bezoeken we het huis De Lalaing. Enerzijds is er het restauratieatelier waar we het conservatie- en restauratieproces van de historische wandtapijten van naald tot draad kunnen volgen. Anderzijds worden in het weefatelier VASA moderne wandkleden volgens de oude techniek geweven. We sluiten de middag af met een bezoek aan de bovenlakenhalle van het stadhuis.
- Na dit bezoek genieten we nog van een drankje op één van de gezellige terrasjes van Oudenaarde. Om 18u vertrekken we terug naar de afstapplaats(en).

Prijzen: incl. bus, koffie en 2 koffiekoeken in de voormiddag, lunch, gidsen en toegangsprijzen

S-Plusleden: € 50

S-Plusleden én tegelijkertijd leden Bond Moyson): € 47,50

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012

en betalen voor 1 april 2012 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs

gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

5. Meerdaagse uitstap naar de Moezel op woensdag 30 mei, donderdag 31 mei en vrijdag 1 juni 2012

Een door wijn begroeid, natuurlijk amfitheater voor romantische zielen, zo kan je de Duitse Moezelvallei nog het best omschrijven. Vanaf de bron in het Zuiden van de Vogezen stroomt de grootste zijrivier van de Rijn tot aan de Deutsche Eck bij Koblenz. Tussen Trier en Koblenz is de Moezel een pareltje voor toeristen die willen onthaasten met een glaasje Römer witte wijn.

Geniet samen met leeftijdsgenoten van de schitterende streek tijdens de S-Plus Moezel driedaagse.

Dag 1: 30 mei

Vertrek vanuit verschillende opstapplaatsen met een koffiestop onderweg.

De heenreis voert ons naar het sprookjesachtige Beilstein. Tijdens een korte wandeling doorheen de steegjes ontdekken we Manneke Pis en in de kloosterkerk zien we de zwarte Madonna. Op de middag varen we met de boot op de Moezel naar Cochem. Aan boord kan je een facultatief middagmaal gebruiken.

Nadien brengen we een bezoek aan Cochem, een uitgesproken toeristenstadje met een historische stadskern en gelegen langs de Moezelpromenade. We bezoeken er de historische stadskern, het klooster, het kasteel, de markt en voorzien vrije tijd. In de late namiddag rijden we verder langs de Moezelvallei naar ons driesterren hotel waar we het avondmaal nemen.

Dag 2: 31 mei

Na het ontbijtbuffet rijden we naar Koblenz. Deze stad is een zeer belangrijk wijncentrum. We bezoeken het Deutsche Eck aan de monding van de Moezel en de Rijn en sluiten de voormiddag af met wat vrije tijd.

Na het middagmaal in het Altes Brauhaus rijden we naar Ehrenbreitstein voor een bezoek aan de vesting, met een prachtig uitzicht op de samenvloeiing van Moezel en Rijn. Nadien rijden we verder langs de Moezel naar Alken. We houden halt bij Winzer Anton waar we wijn proeven in een 300 jaar oude wijnkelder. 's Avonds eten we in ons hotel.

Dag 3: 1 juni

Na het ontbijt rijden we naar Oberwesel, een middeleeuws plaatsje dat schitterend gelegen is aan de Rijn en behoort tot de mooiste plekjes van de Rijnregio.

Het authentieke Oberwesel bevindt zich in het door Unesco als werelderfgoed opgenomen Mittelrheintal. Zowel de wijn- als de natuurliefhebbers vinden hier hun gading. Hoewel het stadje niet zo groot is, wordt het verfraaid met talrijke torens.

Na het vrij middagmaal bezoeken we een ander belangrijk toeristisch centrum langs de Moezel, Bernkastel-Keus. Het heeft een prachtig marktpleintje en mooie gevels. Daarna vertrekken we uit de Moezelvallei en rijden huiswaarts langs de Eifel, Verviers en Luik. Onderweg stoppen we voor een koffiestop.

Prijzen: € 300

Supplement single: € 25

Inbegrepen: Reis per luxe touringcar in Luxe Class

Dagreizen heen en terug

Alle rondritten en transfers conform de regelgeving i.v.m. rust- en rijtijden

BTW, baantaksen, verblijfstaksen en parking

Verblijf: 3 dagen en 2 nachten in volpension in een driesterren hotel

Eerste maaltijd is het avondmaal op dag 1

Laatste maaltijd is het ontbijt op dag 3

Gidsbegeleiding

Annulering- en bijstandsverzekering

Niet inbegrepen: Dranken bij de maaltijden

Verbruik in de koffiestops

Middagmaal op de boot (dag 1)

Middagmaal (dag 3)

Vorbereiding, bemiddeling en uitvoering door Verhoeven Autocar, cruise-, en vliegvakanties, Oostmalsesteenweg 176, 2310 Rijkevorsel

Vergunningsnummer ICT: C3567 -A5741

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012

en betalen voor 15 april 2012 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs

gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

6. Daguitstap op 7 juni 2012: tuinen van Annevoie en Lavaux - Ste.-Anne

- Om 10u worden we verwacht in de Orangerie van Annevoie voor koffie met taart. Daarna verkennen we met een gids de uitzonderlijke watertuinen waar de grandeur van de Franse stijl wonderwel met de Engelse romantiek en de Italiaanse verfijning versmelt.
- 's Middags eten we in de Orangerie: hoofdgerecht en dessert (drank is niet inbegrepen). Na het middagmaal maken we een tocht langs een toeristische route naar Rochefort.
- In de Lessevallei, aan de oevers van de Wimbe in Lavaux-Ste.-Anne bezoeken we het schitterende gelijknamige kasteel. Na de rondleiding blijft er nog tijd over om een glaasje te drinken in het charmante café-restaurant van het kasteel. Om 18u vertrekken we terug naar de afstapplaats(en).

Prijzen: incl. bus, koffie in de voormiddag, lunch, gidsen en toegangsprijzen

S-Plusleden: € 53,50

S-Plusleden én tegelijkertijd leden Bond Moyson: € 51

Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012

en betalen voor 1 mei 2012 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs

gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

7. Een donderdagje Bokrijk op donderdag 23 augustus 2012

- Omstreeks 10u start het vrij bezoek aan het Openluchtmuseum Bokrijk. Het domein biedt een zee van mogelijkheden voor groot en klein. Het Openluchtmuseum toont je hoe mensen 100 jaar geleden leefden op het platteland. Je kan er lekker eten in één van de horecahuizen op het domein of je brengt gewoon je eigen picknick mee.
- De eerste 75 personen die inschrijven mogen op beleavingsroute. De gids neemt de groep mee achter de deur van verschillende woningen en schetst daar het leven van drie gezinnen in het begin van de 20ste eeuw, in woord én beeld.

Prijzen:

S-Plusleden: € 30

leden S-Plus en tegelddertijd leden Bond Moyson: € 27,50

Kinderen: € 20

incl. toegangsprijs en bus

Voor deze uitstap zal u zelf moeten bellen op het nummer 09/333 57 76 en betalen op het rek.nr. BE56 132 5364147 88 en dit vanaf het verschijnen van hun folder die aan alle huidige leden, in december, zal toegestuurd worden.

8. En dan onze meerdaagse (11 dagen/10 nachten) all-in buitenlandse reis: we kozen dit jaar voor de Turkse westkust naar Içmeler/Marmaris. Prachtige ligging!

Hotel: Munamar Beach & Residence***** Vertrek op 31 mei 2012.

Prijs: € 915 en indien geboekt voor 31.12.2011: € 870

Deze reis wordt georganiseerd door Azura-travel: het gedetailleerd programma via de telefoon op nummer 02/515 04 73 of via e-mail : groepsreizen@azura-travel.be,

<http://www.azura-travel.be/Reizen/Pages/Turkije,Marm.aspx>.

Voor meer inlichtingen:

Marlene D'havé-Vanhecke
Tel. 09/221.12.36 - 0474/31.26.30
Kikvorsstraat 23, 9000 GENT

Lidgelden S-Plus 2012

De onderafdeling ACOD-Onderwijs, gepensioneerden, is reeds jaren aangesloten bij de VZW S-Plus, want iedereen is ervan overtuigd dat wij niet in staat zijn om autonoom buitenlandse reizen en eendaagse uitstappen te organiseren, soms niet alleen bij gemis aan een voldoende aantal deelnemers, maar ook omwille van een gebrek aan gekwalificeerde gidsen en daadwerkelijke hulp van werkende leden.

Wij nodigen u uit uw lidgeld S-Plus voor het jaar 2012 te hernieuwen, ten bedrage van € 12,00 per persoon, door storting bij voorkeur op het rekeningnummer van de ACOD -Onderwijs, gepensioneerden, Gent, met de vermelding van uw naam gevolgd door "Lidgeld S-Plus 2012". We sluiten af eind februari 2012.

Hoe groter onze groep hoe groter de inbreng van ACOD-Onderwijs gepensioneerden wordt binnen S-Plus. Niet-leden ACOD-Onderwijs gepensioneerden kunnen ook S-Pluslid worden via onze afdeling.

U bent eveneens **verzekerd** gedurende iedere activiteit.

De leden zullen hun lidkaart S-Plus ontvangen via de post. Zij hebben die kaart best op zak bij iedere activiteit.

Hou eveneens volgende data vrij!

1. **Op zaterdagmiddag, 11 februari 2012: Bruegelfestijn in WZC Domino**
2. **Op dinsdag 14 februari 2012: infonamiddag in ACOD: "Geneesmiddelen: weet wat je slikt!" door Roos Martens, educatief medewerkster S-Plus.**
3. **Op dinsdag 20 maart 2012**
4. **: wijndegustatie met als thema: "De Ronde van Frankrijk in een wijnglas"-kennismaking met bekende maar zeker ook met minder bekende appellaties o.l.v Freddy D'havé ; Achteraf: etentje. In ACOD-gebouw Gent.**

Verdere info in de volgende Contactbladen.

Praktische en nuttige info:

Francine van der Graaf: voorzitter

Tel. 09/220.58.21- 0496/86.12.35

Handbalstraat 15, 9000 GENT

Freddy D'havé: secretaris

Marlene Vanhecke: penningmeester & verantwoordelijke "Onze Activiteiten"

(inschrijvingen en info)

Tel. 09/221.12.36 - 0474/31.26.30

Kikvorsstraat 23, 9000 GENT

freddy.d.have@telenet.be

marlene.vanhecke@telenet.be

rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT

001-1173234-95 of IBAN BE76 0011 1732 3495

BIC GEBABEBB

Antwoord- en inschrijvingsstrook

(te versturen naar naar D'havé - Vanhecke, Kikvorsstraat 23, 9000-Gent of per mail naar freddy.d.have@telenet.be of marlene.vanhecke@telenet.be)

Naam en voornaam :

adres :

tel.:

Ik wens deel te nemen aan volgende activiteiten:(gelieve de data voor inschrijving te respecteren a.u.b. en vermeld naam deelnemers en activiteit op de mededeling aub)

- a. woensdag, 21 december 2011 optreden van Jacques Raymond en Ingriani in de polyvalente zaal van het Tempelhof, St.-Margrietstr. 36 te Gent.

aantal personen:(€ 4 pp.)

Namen van de deelnemers:.....

.....

te betalen vóór 12 december 2011 op ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB

- b. vrijdag, 20 januari 2012 om 14u.30: onze jaarlijkse algemene ledenvergadering gevolgd door een gezellige koffietafel.

aantal personen:(gratis- laten weten ten laatste op 14 januari 2012)

Namen van de deelnemers:.....

.....

Ik stel me kandidaat als bestuurslid ACOD - Onderwijs, gepensioneerden Gent:

Naam en voornaam:

Datum:..... Handtekening:.....

S-PLUS activiteiten

Antwoord- en inschrijvingsstrook

(te versturen naar **D'havé - Vanhecke**, Kikvorsstraat 23, 9000-Gent of per mail naar freddy.d.have@telenet.be of marlene.vanhecke@telenet.be)

Naam en voornaam :

adres :

tel.:

Ik wens deel te nemen aan volgende activiteiten:(gelieve de data voor inschrijving te respecteren a.u.b. en vermeld naam deelnemers en activiteit op de mededeling aub)

U schrijft nu in maar u kan nog altijd tot aan de betalingsdatum laten weten dat u niet meekan! Zie ook de annuleringsvoorwaarden

1. Daguitstap: **Antwerpen** op donderdag **16 februari 2012**: het Museum Aan de Stroom (MAS) en het Roze Huis

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....

Te storten som:

➤ **Inschrijven en betalen vóór 1 januari 2012**

2. Daguitstap: **Lier** op donderdag, **8 maart 2012**: paardenmelk en Lierse Vlaaikens

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....

Te storten som:

➤ **Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 februari**

3. Daguitstap: **Doornik en Kortrijk** op donderdag **12 april**:

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....

Te storten som:

➤ **Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 maart**

4. Daguitstap: Oudenaarde op donderdag 3 mei: alpaca's en wandtapijten

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....
.....

Te storten som:

- Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 april

5. Meerdaagse uitstap naar de Moezel op woensdag 30 mei, donderdag 31 mei en vrijdag 1 juni 2012

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....
.....

Te storten som:

- Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 15 april

6. Daguitstap op 7 juni 2012: tuinen van Annevoie en Lavaux - Ste.-Anne

aantal personen:

Namen van de deelnemers:.....
.....

Te storten som:

- Inschrijven kan per mail of via antwoordstrook vóór 1 januari 2012 en betalen voor 1 mei

Alle betalingen op <u>ons rekeningnummer ACOD-Onderwijs gepensioneerden GENT</u> : 001-1173234-95 of Europese overschrijving IBAN: BE76 0011 1732 3495 - BIC: GEBABEBB
--

Datum:..... Handtekening:.....